

El museu com a pretext

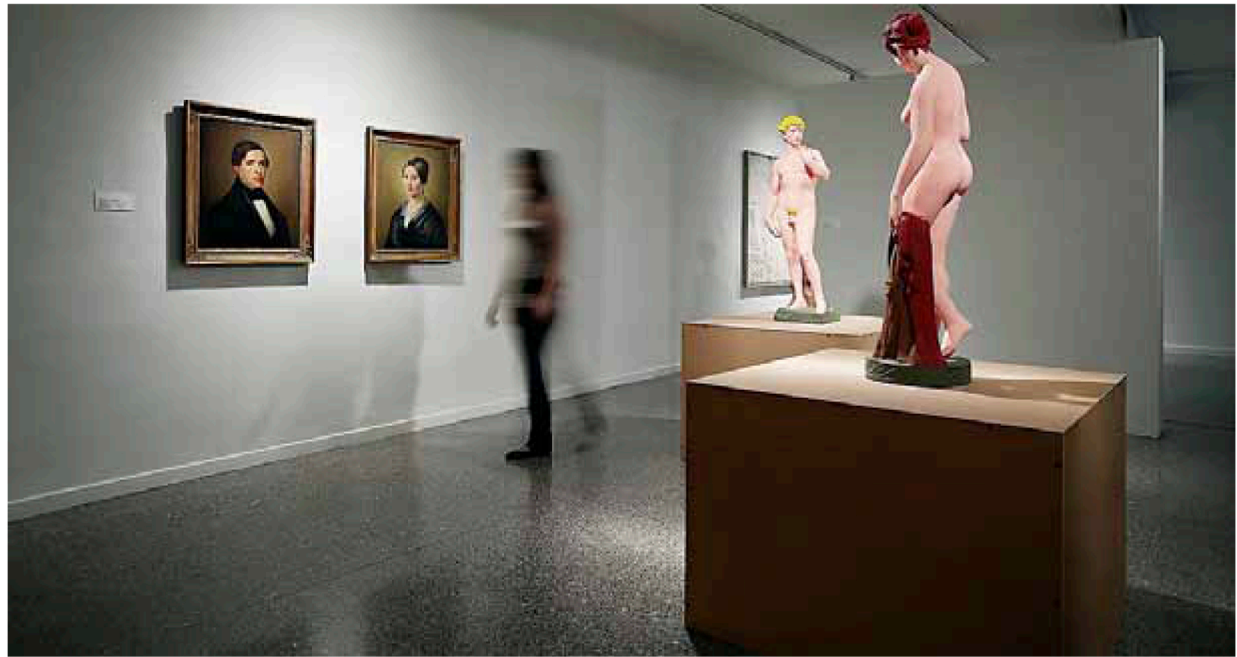
PILAR PARCERISAS

Com explicar quadres a una *llebre morta*? Aquest és el títol d'una acció de Joseph Beuys del 1965, metàfora de la comunicació dels valors de l'art. La història de l'art, el museu, són temes que comencen a interessar els artistes als anys 60, fins al punt que els converteixen en temàtica de la seva obra. Els surrealistes ja havien apuntat els valors freudians del museu com a inspirador de fantasies eròtiques si atenem els comentaris de Dalí al seu text *Per què s'ataca la Giconda?*, en què compara un museu amb un prostíbul, perquè és l'únic lloc on a l'època s'hi podien contemplar dones nues.

La reflexió sobre el museu com a institució artística salta a la Documenta de Kassel del 1972 amb els projectes *Musée d'Art Moderne. Département des Aigles*, de Marcel Broodthaers, i *Mouse Museum*, de Claes Oldenburg. No és estrany que el mateix comissari d'aquesta Documenta, Harald Szeemann, acabés rubricant els seus projectes d'exposicions amb el segell de *Museum des Obsessionen*.

Ara, el Museu Empordà presenta una interessant exposició temàtica sobre el museu amb la participació de set artistes que han desenvolupat les seves creacions a l'entorn del museu: Hans-Peter Feldman, Edi Hirose, Candida Höfer, Perejaume, Jaume Pitarch, Araya Rasjarmrearnsook i Eulàlia Valldosera. Podríem dir que aquesta exposició tanca la trilogia que el museu va iniciar sobre aquesta temàtica amb les propostes *Perversions d'objectes il·lustres* (1999) i *Recto/Verso, la cara oculta de les obres dels museus* (2007).

El museu com a pretext ensenya el museu com a potent generador d'un imaginari col·lectiu. On són els límits del museu? Aquesta pregunta

Una de les sales de l'exposició 'El museu com a pretext', que podem visitar al Museu de Figueres TOTI FERRER

va ser formulada fa uns anys en un debat a la Fundació Tàpies, i aquesta exposició mostra que no n'hi ha, de límits, que el museu és un espai obert als interrogants de la societat contemporània, que s'expandeix més enllà de les seves parets i que, en comptes de ser un espai de vivències mortes, és una pantalla contínua de lectures possibles.

Els artistes i les obres

Candida Höfer, experta a captivar espais de col·lecció, arxius, palaus, biblioteques o museus, capta l'espai en silenci de l'Oberes Belvedere de Viena, en una fotografia que mostra la buidor del museu quan no hi ha espectadors, malgrat que sigui ple d'objectes. El xilè Edi Hirose ha dut a terme un projecte fotogràfic durant la remodelació del Museu de Lima. Un document que també insisteix en el museu de portes endins, en què

passa amb les obres quan es cobreixen per evitar la pols, quan l'emballatge oculta la iconografia, quan el museu esdevé inaccessible i perd la seva condició de lectura.

Altres artistes com Perejaume han proposat convertir el museu en un acte performàtic, fent transportar per diferents persones alguns paisatges pintats del Museu de Sant Pol de Mar al lloc on fan referència o bé dur al carrer les obres del Museu de Valls traient-les del contenidor museístic habitual. Hans-Peter Feldman, un dels artistes més irònics de l'escena internacional dels anys 70, pren dues reproduccions d'estàtues de guix de cànion renaixentista, un *David* de Miquel Àngel i una *Venus* clàssica, i les transforma en un objecte gairebé pop pintant-les d'un rosa estrident. Jaume Pitarch grata un trencaclosques de cartró que reproduïx el *Jardí de les Delícies*, i amb

els encenalls construeix una abstracció a la manera de Pollock.

Tot són estratègies diferents per explicar diverses dimensions del museu. Eulàlia Valldosera ho fa en vídeo creant unes relacions gairebé eròtiques, que s'esdevenen entre una estàtua de l'emperador Claudi del Museu de Nàpols i la noia que li treu la pols. Domini i submissió són llegides a través d'un gest subtil i quotidià. També és en vídeo la proposta d'Araya Rasdjarmrearnsook, que ha plantat pagesos tailandesos davant la imatge d'obres mestres com *Déjeuner sur l'herbe*, de Manet, i *Les espigadores*, de Millet. Els comentaris, gairebé surrealistes, ens recorden l'espontaneïtat del realisme més absurd, on la nuesa es relaciona amb la bogeria i els camps de blat segat amb un mostrador de carn seca. Talment com en els films d'Albert Serra. *

Art

El museu com a pretext

Museu Empordà
Rambla, 2
Figueres
Fins al 12
d'octubre